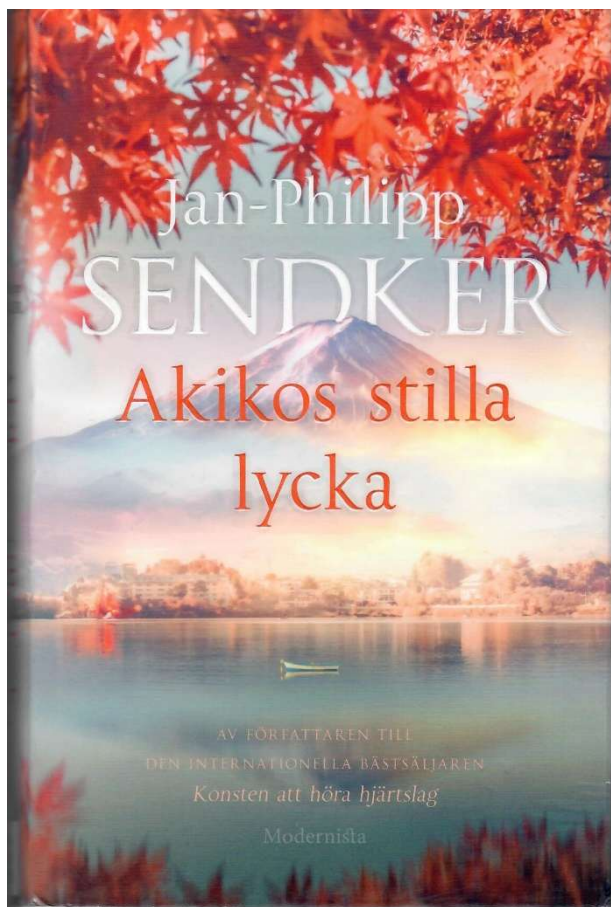

Bok: J-P Sendker

Akikos stilla lycka

Omdöme

Jag lånade boken för dess vackra omslag. Vackra färger, relieftryck och berget Fuji. Värdet var främst att många japanska termer presenterades; för mat restauranger platser. Berättelsen i övrigt grep mig inte djupare. Översättningen hade en bitvis lite brister. *Modernista* på svenska 2024. 285 sidor.

Författaren

Jan-Philipp Sendker (f. 1960). Tysk f.d. utrikeskorrespondent. Skriver sen 2002 romaner som utspelar sig i Asien (Kina, Burma, Japan).

Handlingen

Berättare och huvudperson Nakamura Akiko är en 30-årig kvinna i Tokyo. På stan träffar hon en bänkgreanne från skolan, Kobayashi Kentu. Boken handlar om deras fortsatta umgänge.

Autism / Neurodivergens

Kento lever som modern eremit, *hikikomori*. Ordet "autism" förekommer aldrig i boken. Beskrivningar av honom är i linje med autism. Men inte träffsäkra psykologiska observationer, utan mer schablonartad autismskildring, s. 29:

Kento hade något annat, något gåtfullt, en aura som verkade skrämmande. På rasterna sa han sällan något, han höjde aldrig rösten, men när han väl sa något valde han sina ord med omsorg, lågmält och nästan som om han läste innantill, och alla lyssnade.

Ibland fick jag känslan av att han inte alls var där.

Kentos självinsikt brister. Men upplevelser som dessa känner neurodivergenta igen, s. 74:

Hur skulle han kunna förklara för dem något han själv inte förstod? Han hade inte ord för det som försiggick inuti honom.

Hans föräldrar var visserligen lättade, men diagnoserna ändrade inte på hans utmattning.

Till slut visste han att han levde i en värld som inte var gjord för honom. Eller tvärtom. Resultatet var samma oavsett vad.

Perceptionsöverbelastning och ensamhet, s. 79:

»Alla människor i tunnelbanan. Lukterna. Ljuden. Närheten. Det är svårt att beskriva. Det är som att det fattas ett filter, om du förstår vad jag menar. Så har det alltid varit.»

Kento reste sig. Han stod där lite obeslutsamt framför mig, tog några varv runt bänken, innan han fortsatte: »Jag lämnade inte lägenheten på sex år, förutom för att snabbt gå och handla mitt i natten. Och den är inte stor. Jag är fortfarande annorlunda.

Akiko tänker följande om sig själv. Det antyder vissa likheter med Kentu (s. 268):

Jag kommer än en gång bli den där spiken som sticker ut, tänkte jag. Jag kände hur blotta tanken framkallade samma ångest jag haft som barn. Det fanns så många sätt att slå i den. Och alla var glada över att få hålla i hammaren.

Jag läser gärna mer om hur (vad som i västerlandet kallas) autism yttrar sig i andra kulturer. Den här boken var ganska ytlig i det. Andra skildringar med djupare insikter finns kanske.

Torbjörn Andersson, tor@autist.se

Textens plats: autist.se 2025-09-28